

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาสันสกฤตเป็นภาษาที่มีวิวัฒนาการมาเป็นระยะเวลายาวนาน เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ตั้งแต่ประมาณ 1200-1000 ก่อนคริสตกาล ก็ได้มีวรรณคดีสันสกฤตปรากฏแล้วเป็นหลักฐาน (แม้ว่าวรรณคดีเหล่านี้จะยังไม่มีการจารึกลงเป็นลายลักษณ์อักษร) ลักษณะของภาษาสันสกฤตแต่ละยุคแต่ละสมัยย่อมแตกต่างกันออกไป เช่นภาษาสันสกฤตสมัยอิตีหาสก็มีลักษณะเฉพาะแตกต่างไปจากภาษาสันสกฤตที่ปาณินิ¹ ไคว่างกฎเกณฑ์เอาไว² หรือภาษาสันสกฤตในสมัยรามายณะก็มีลักษณะทางภาษาศาสตร์ เป็นของตนเองโดยเฉพาะ³

ผู้วิจัยมีความสนใจภาษาสันสกฤตสมัยอิตีหาส ซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากภาษาสันสกฤตที่ปาณินิไคว่างกฎเกณฑ์เอาไว ผู้วิจัยจะเลือกศึกษาเฉพาะการสร้างนามศัพท์และสมาสในเรื่องนโปลาชยาน เพราะหลักเกณฑ์การสร้างนามศัพท์และสมาสในภาษาสันสกฤตมีลักษณะพิเศษ กล่าวคือ นามศัพท์ หรือคำที่แจกรูปควยวิภक्ति์นามในภาษาสันสกฤตสร้างมาจากธาตุซึ่งเป็นสิ่งที่สมมติขึ้น และนับเป็นส่วนเล็กที่สุดที่เป็นพื้นฐานของศัพท์ ธาตุนี้อาจนำไปใช้เป็นนามศัพท์⁴ ซึ่งมีความหมายพร้อมที่จะนำไปประกอบวิภक्ति์ เพื่อใช้สื่อความหมายใดทันที นอกจาก

¹ปาณินิ เป็นนักไวยากรณ์สันสกฤตชาวอินเดีย มีอายุอยู่ในระหว่างศตวรรษที่ 4 ก่อนคริสตกักราช ได้เขียนตำราไวยากรณ์สันสกฤตชื่อ อษฎฐาษุยาบี

²T. Burrow, Sanskrit Language (London : Faber and Faber) pp. 52-53.

³Satya Vrat Shastri, Rāmāyana: A Linguistic Study (Delhi: Munshi Ram Monohar Lal, 1964), pp. 199-200.

⁴นักปราชญ์ทางไวยากรณ์สันสกฤตชาวตะวันตก เช่น Sir M.M.Williams ได้กล่าวว่า ธาตุบางตัวสามารถนำมาใช้เป็นคำนามได้โดย โดยไม่ต้องเติมปัจจัย แต่นักไวยากรณ์ชาวอินเดียกล่าวว่า ธาตุทุกตัวจะต้องประกอบควยปัจจัยก่อน จึงจะนำมาใช้เป็นคำนามได้ แต่ปัจจัยบางตัวเมื่อลงไปแล้วไหลบเสีย จึงไม่ปรากฏรูปให้เห็น

นี้การสร้างนามศัพท์ยังเกิดจากการเติมปัจจัย เข้ากับธาตุเรียกว่า กฤต และการสร้างนามศัพท์โดยการเติมปัจจัยเข้ากับคำที่มีไวยากรณ์ในภาษาเรียกว่า ศัพท์ิต ส่วนการรวมนามศัพท์หรือคำอื่นที่มีไวยากรณ์ในภาษา (อภยศัพท์) ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดเป็นคำใหม่เพื่อความสะดวกในการแจกวินัยพิเศษเฉพาะคำสุดท้ายเรียกว่า สมาส ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่เห็นชัดที่มีปรากฏอยู่ในภาษาสันสกฤต ลักษณะการสร้างคำภาษาสันสกฤตดังกล่าวมาแล้วเป็นเรื่องน่าสนใจ

ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาการสร้างนามศัพท์ และสมาส ในนโลปายาน เพราะนโลปายานเป็นเรื่องย่อยที่แทรกอยู่ในนวมรรพในมหาภารต ซึ่งเป็นวรรณคดีสมัยอติหาส และจะทำให้ผู้วิจัยได้เห็นลักษณะเฉพาะในการสร้างนามศัพท์ในสมัยอติหาสได้อย่างดี

วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ ประการแรกศึกษาการสร้างนามศัพท์และสมาสในเรื่องนโลปายาน ประการที่สอง หาสถิติและเปรียบเทียบจำนวนความถี่ของนามศัพท์ประเภทคำกฤต คำศัพท์ิต และคำสมาสที่มีปรากฏในเรื่องนโลปายาน ผู้วิจัยจะใช้ Nalopākhyānam ฉบับของ Sir Monier Monier Williams เพื่อศึกษาค้นคว้าหาสถิติจำนวนคำ และใช้ตำราไวยากรณ์สันสกฤตของนักปราชญ์ชาวตะวันตก เช่น The Sanskrit Grammar ของ William Dwight Whitney. The Sanskrit Grammar for Students ของ Arthur A. Macdonell และ A Practical Grammar of the Sanskrit Language ของ Sir Monier Monier Williams เป็นต้น เพื่อศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างคำกฤต คำศัพท์ิต และคำสมาส

แนวเหตุผลทฤษฎีที่สำคัญหรือสมมติฐาน

การสร้างนามศัพท์และสมาสมีลักษณะเฉพาะ มีการใช้ปัจจัยประกอบเข้ากับธาตุและศัพท์ที่มีไวยากรณ์ในภาษาจำนวนปัจจัยที่ใช้มีจำนวนมาก น่าจะได้มีการศึกษาว่าปัจจัยชนิดใดมีความนิยมใช้ในการสร้างนามศัพท์อย่างไร และสมาสต่าง ๆ นั้นชนิดใดเป็นสมาสที่นิยมใช้มากที่สุด

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้แสดงวิธีการสร้างนามศัพท์ประเภทคำกฤต คำศัพท์ิต คำสมาสในภาษาสันสกฤต และสถิติจำนวนความถี่ของนามศัพท์ประเภทคำกฤต คำศัพท์ิต และคำสมาสที่ปรากฏในเรื่องนโโลปายาน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเรื่องการสร้างนามศัพท์ และสมาส ในวรรณคดีสันสกฤตเรื่องอื่น ๆ อีกทั้งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาเรื่องการสร้างคำในภาษาอื่นได้เปรียบเทียบการสร้างคำในภาษาสันสกฤตกับการสร้างคำในภาษาอื่น ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตามลำดับชั้น ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างนามศัพท์และสมาส ตามที่ปรากฏในตำราไวยากรณ์สันสกฤต ที่นักปราชญ์ชาวตะวันตก และชาวอินเดียเขียนไว้
2. รวบรวมนามศัพท์ โดยแยกออกเป็นคำกฤต คำศัพท์ิต และคำสมาส ตามที่ปรากฏในนโโลปายาน
3. ทาอัตรการใช้นามศัพท์ประเภทคำกฤต คำศัพท์ิต และคำสมาส แต่ละชนิดที่ปรากฏในนโโลปายาน
4. เปรียบเทียบอัตรการใช้นามศัพท์ ประเภทคำกฤต คำศัพท์ิต และคำสมาส โดยหาจำนวนร้อยละของคำแต่ละประเภท
5. ยกตัวอย่างคำกฤต ศัพท์ิต และสมาสที่ปรากฏในเรื่องนโโลปายานมาประกอบเพื่อเป็นตัวอย่างของการสร้างคำชนิดนั้น ๆ ตามรูปปัจจัยที่ใช้ และตามรูปลักษณะของคำสมาส และนำมาประกอบพอให้เห็นใจการสร้างรูปคำเท่านั้น